

Kommunfullmäktige

53. Interpellation om resultatuppföljning i Gymnasieskolan KSN-2015-0939

Interpellation:

All utveckling av en verksamhet förutsätter att det finns bra information om rådande tillstånd att utgå från. De nationella proven och betygen är en del av det nationella uppföljningssystemet men ger inte tillräckligt bra underlag för det. Dessa är t.ex. inte jämförbara över tid och finns heller inte för alla ämnen.

För att nå de önskade skolresultaten måste vi jobba på många plan samtidigt. Det krävs att skolans ledarskap på olika nivåer stärks, att en god dialog finns med såväl elever och föräldrar som de som arbetar i skolan. Vi vet att skolmiljön är viktigt, vad eleverna får för mat etc. Viktigt är också att olika ledningsnivåer drar åt samma håll. Samverkan mellan huvudmannen och rektorer är central.

Vi politiker styr genom att sätta mål för våra verksamheter. Dessa utgår självfallet från definerade behov och vilka resultat som ska uppnås. Kunskapen om vad som skapar ökad kvalitet och goda resultat för den enskilde är därför central i resultatstyrningen. För att enkelt kunna följa upp detta år efter år måste ett rimligt antal resultatindikatorer som är kopplade till målen finnas tillgängliga. På det sättet skapar vi de bästa förutsättningarna för rätt satsningar och effektiva prioriteringar i styrningen mot våra satta mål.

SKL tillhandahåller och rekommenderar sedan ett antal år tillbaka Sveriges kommuner att använda sig av deras indikatorer för effektiv uppföljning. Självkritiskt kan vi konstatera att Uppsala inte varit en av de kommuner som arbetat efter dessa, trots att vi på många år inte uppnått önskade skolresultat.

Den tidigare Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden kom dock fram till att det nog skulle vara klokt att börja göra det, varpå en enad nämnd beslutade så. När man nu läser den nya utbildningsnämndens verksamhetsplan inser man att prioriteringarna ändrats. Man har endast valt en resultatindikator, den om andelen gymnasieelever som fullföljer sin utbildning (slutbetyg) på ett nationellt program inom fyra år.

Med anledning av detta vill jag därför fråga utbildningsnämndens ordförande Caroline Andersson:

1. Varför har ni valt indikatorn "inom fyra år" då normaltiden för genomgången gymnasieutbildning är tre år.
2. Finns det någon annan plan på hur skolresultaten ska mätas på som vi ännu inte känner till?
3. Varför vill utbildningsnämnden inte använda sig av samtliga av SKL:s indikatorer, inte minst då hela den dåvarande Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden var överens om att göra det. Vad har ändrats som gör att man avviker från ett sådant beslut?

Uppsala 2015-04-20

Anne Lennartsson
Centerpartiet

Svar:

Jag vill inledningsvis tacka interpellanten för principiellt mycket relevanta och viktiga frågor angående hur utbildningsnämnden bör följa upp resultaten i gymnasieskolan.

Inledningsvis kan nämnas att utbildningsnämndens verksamhetsplan innehåller fler indikatorer vad gäller gymnasieelevernas resultat än vad interpellanten gör gällande. Förutom den betygsrelaterade indikatorn om andelen gymnasieelever som fullföljer sin utbildning inom fyra år finns också indikatorer som behandlar elevernas upplevelse av trygghet i skolan samt ett indexvärde som beskriver elevernas upplevelse av undervisningens kvalitet. Därutöver finns också ett antal indikatorer som påvisar resultat i yngre åldrar. I arbetet med att följa upp kunskapsresultaten är det viktigt att vara medveten om att flera faktorer samverkar för att skapa en pedagogisk verksamhet med goda kunskapsresultat. Att koncentrera mätningar till gymnasieskolan ligger inte i linje med en i dag enig forskningsfront som talar om vikten av insatser under tidiga skolår.

Nedan följer svar på de direkta frågor som ställs i interpellationen.

1. *Varför har ni valt indikatorn "inom fyra år" då normaltiden för genomgången gymnasieutbildning är fyra år?*

I 2015 års verksamhetsplan ingår, av naturliga skäl, de senaste kunskapsresultat som presenteras från läsåret 2013/14. Våren 2014 lämnade den första årskullen elever som gått den nya gymnasieutbildningen skolan. Det innebär att resultaten från denna årskull inte är fullt ut jämförbara med tidigare resultat inom gymnasieskolan. För att i möjligaste mån skapa kontinuitet och jämförbarhet i arbetet med uppföljning valde utbildningsnämnden detta år att koncentrera uppföljningen av kunskapsresultat till de elever som fullföljt sin utbildning inom fyra år, det vill säga elever som gått i den tidigare gymnasieskolan. Det är också ett värde Skolverket, som är statistikförande myndighet för skolresultat, använder i sin presentation gällande resultat över tid. Det bör också klargöras att de indikatorer som presenteras i verksamhetsplanen helt motsvarar de indikatorer som lagts i IVE 2015-2018. Det innebär däremot inte att utbildningsnämnden inte gör andra uppföljningar av verksamheten.

- 2. Finns det någon annan plan på hur skolresultaten ska mätas som vi ännu inte känner till?*

1 januari 2015 sätts Uppsala kommuns nya organisation med en samlad utbildningsnämnd och en gemensam utbildningsförvaltning. En viktig orsak till omorganisationen var att skapa bättre förutsättningar för styrning i verksamheten och att huvudmannskapet för skolan skulle bli tydligt. Skolinspektionen har kritiserat Uppsala kommun för att det funnits oklarheter om hur huvudmannen axlat sitt ansvar. Ett viktigt uppdrag i arbetet med att bygga den nya organisationen är att samordna det systematiska kvalitetsarbetet i ett 0-19-årsperspektiv. För att lyckas med detta arbete är det nödvändigt att skapa en gemensam målbild där respektive ansvarsnivå: huvudman, rektor/förskolechef och lärare/förskollärare arbetar tillsammans och med tydlig rollfördelning. Också på en övergripande kommunnivå är det väsentligt att ha en väl-fungerande uppföljning av kunskapsresultat och målluppfyllelse. Inom organisationen pågår därför ett intensivt arbete med att ta fram indikatorer som ger möjlighet att få en tydlig bild av hur målluppfyllelsen ser ut inom den pedagogiska verksamheten och att därmed ge förutsättningar för fördjupade analyser. Att detta är ett prioriterat arbete framgår redan av formuleringarna i IVE 2015-2018 och bör inte vara okänt för frågeställaren.

- 3. Varför vill utbildningsnämnden inte använda sig av samtliga av SKL:s indikatorer, inte minst då hela den dåvarande Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden var överens om att göra det? Vad har ändrats som gör att man avviker från ett sådant beslut?*

När det gäller pedagogisk verksamhet är det Skolverket som ansvarar för att vara statistikförande myndighet. Det betyder att den statistik som Skolverket presenterar är den som räknas som den nationella statistiken och sålunda utgör de resultat som kommunen i första hand har att förhålla sig till för att kunna jämföra sig gentemot riket. Det hindrar inte att den statistik som presenteras av SKL är mycket värdefull och användbar.

Interpellanten hänvisar till att tidigare Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fattat ett enhälligt beslut om att använda SKL:s samtliga indikatorer som grund för resultat-uppföljning. Efter en genomgång av beslutsärenden och protokoll har jag dessvärre inte kunnat finna det beslutet. Men oavsett om beslutet finns eller inte så skulle det i så fall innebära att vi för gymnasieskolans del skulle ha 60 indikatorer att förhålla sig till. För pedagogisk verksamhet i sin helhet finns närmare 200 indikatorer. Att på en övergripande kommun- respektive huvudmannnivå följa upp verksamheten på ett effektivt sätt utifrån så många indikatorer medför stora administrativa kostnader, då uppföljning inte bara handlar om att mäta resultat utan också att analysera orsakerna till att resultaten ser ut som de gör och att utifrån dessa analyser kunna fatta beslut om hur resurserna ska riktas. De indikatorer som SKL presenterar i sina jämförelser representerar snarare ett smörgåsbord som ger huvudman och kommun stöd i att besluta om vilka indikatorer som är effektiva mätpunkter för den egna verksamheten.

I fråga om gymnasieskolan är det också väsentligt att påpeka att resultaten i SKL:s öppna jämförelser inte sällan presenteras utifrån ett hemkommunperspektiv, det vill säga att resultaten visar hur elever folkbokförda i Uppsala lyckas. För en kommun som Uppsala, där en hög andel elever i Uppsala kommer från andra kommuner, och där det också finns en hel del elever folkbokförda i Uppsala men som läser utbildningar i andra kommuner, ger presentationen inte en rättvisande bild av skolornas resultat. För närvarande finns inte heller resultat för enskilda gymnasieskolor beskrivna i SKL:s databas. Valet av hemkommun som mått innebär också att de kunskapsresultat som presenteras i SKL:s databas inte stämmer överens med de resultat som presenteras av Skolverket.

Med utgångspunkt i ovanstående ser jag det som mer framgångsrikt att lägga kraft på att skapa ett gemensamt och hållbart system för uppföljning av pedagogisk verksamhet, där 0-19-årsperspektivet är centralt och som ger nämnden möjlighet att både ta sitt ansvar som huvudman och att följa upp att alla barn och elever i Uppsala ges möjlighet till utbildning av hög kvalitet. I det arbetet kommer SKL:s databas att utgöra ett stöd för val av mått och nyckeltal men inte vara den enda utgångspunkten.

Jag planerar avslutningsvis att till hösten inleda ett arbete i utbildningsnämnden där vi genom en gemensam workshop kan diskutera oss fram till vilka indikatorer nämnden bör följa i sin verksamhetsplan utifrån ett 0-19 års perspektiv. Det är viktigt att vi får en jämnvikt av indikatorer utifrån att den nya nämnden nu har att ta hänsyn till tre olika skolformer.

Caroline Andersson (S)